

مرحله اول المپیاد ادبیات فارسی پایه نهم

@nohomi9
ghadam.com

تعداد سوال: ۳۰

نام و نام خانوادگی داوطلب:

مدت پاسخگویی: ۴۵ دقیقه

شماره داوطلبی:

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۶/۱۱/۲۹

ساعت شروع: ۱۱ صبح

آزمون دارای نمره منفی می باشد.

۱- معنی واژه «صحبت» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) با بدان کم نشین که صحبت بد/ گرچه پاکی تو را پلید کند
- ۲) ره راست جویی فضولی مجوی/ گرت آرزو صحبت اولیاست
- ۳) نار خندان باغ را خندان کند/ صحبت مردانت از مردان کند
- ۴) مده بر صحبت نامحرمان گوش/ که نامحرم نباشد صاحب هوش

۲- در کدام بیت، معنی درست یکی از واژه‌های «قانع - داعیه - عار - بنیاد» نیامده است؟

- ۱) ز تیغ حرص جهان هر لحظه صد بار می‌میرد/ تو علت گشته‌ای این مرگ ناگهانی را
- ۲) همچو یوسف گناه تو خوبی است/ جرم تو دانش است و خرسندی
- ۳) من سری دارم و در پای تو خواهم بازید/ خجل از ننگ بضاعت که سزاوار تو نیست
- ۴) ما به پر می‌پریم سوی فلک/ زانکه عرشی است اصل جوهر ما

۳- رابطه واژگان در همه گزینه‌ها از نوع «هم‌خانواده، تضاد و ترادف» است، به‌جز گزینه ...

- ۱) (عزل و معزول)، (سند و داد)، (پندار و گمان)
- ۲) (اخلاق و مخلوق)، (تار و روشن)، (بصیرت و روشن‌بینی)
- ۳) (منزوی و زاویه)، (واقف و ناآگاه)، (مطیع و مسخر)
- ۴) (صنع و مصنوعی)، (بعید و قریب)، (هجو و نکوهش)

۴- در همه گزینه‌ها، دو نادرستی املائی وجود دارد به‌جز گزینه ... (تشدید جزو غلط املائی به‌شمار نمی‌رود)

- ۱) واپسین لحظات زندگی را می‌گزرانید و در تن رنجورش رمعی باقی نمانده بود.
- ۲) چرا خسته و آزرده نمی‌شوی و در رخصار تو آثار خستگی نمی‌بینم؟
- ۳) بر وجهی که در متغدم طعن نکند و در مهاوراتی که میان دو کس رود، خوض ننماید.
- ۴) ای پیرمرد، در موسم کهن‌سالی و فرتوتی کار ایام جوانی پیشه کرده‌ای؟

۵- املائی واژه هم‌آوا در کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) الهی، غریب و بی‌مادر و پدر، و اسیرم و دست شکسته.
- ۲) شاخ خشک و تر قریب آفتاب/ آفتاب از هر دو کی دارد حجاب
- ۳) شبی دزدی درآمد و چادرش برداشت. خواست تا ببرد. راه ندید.
- ۴) روزی ز سر سنگ عقابی به هوا خاست/ و اندر طلب طعمه پر و بال بیاراست
- ۵) مردم بی‌هنر مادام بی‌سود باشد، چون خوار مغیلان که تن دارد و سایه ندارد.
- ۶) سؤال کردم از خار کاین سلاح تو چیست/ جواب داد که گلزار صد عدو دارد
- ۷) از انواع نباتات و آنچه در بر و بحر است، همه عجایب صنع حق تعالی است.
- ۸) ز بهر نیایش سر و تن بشست/ یکی پاک جای پرستش بجست

۶- در کدام گزینه به نام اثر منثور عطار اشاره گردیده است؟

- ۱) بدان خود را که مرغ لا مکانی/ کتاب طیر ما را آشیانی
- ۲) بدان خود را و خسرو دان تو معنا/ الهی‌نامه گفته است این معما
- ۳) بدان خود را که پند من شفیق است/ مصیبت‌نامه‌ات این دم رفیق است
- ۴) بدان خود را اگر تذکیره خوانی/ جمیع اولیا را دیده دانی

۷- کدام گزینه جزء آثار شاعر بیت روبه‌رو است؟ «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی/ نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی»

- ۱) کارنامه بلخ
- ۲) تاریخ احزاب سیاسی
- ۳) اخلاق ناصری
- ۴) کیمیای سعادت

۸- با توجه به شعر الف. بامداد، در کدام گزینه همه زمان‌های فعل به درستی بیان شده‌اند؟

«هست آن چه بوده است / شوق سحر نمی‌دمد اندر فلوت خویش / خفاش شب نمی‌خورد از جای خود تکان / شاید شکسته پای سحر خیز آفتاب / شاید خروس مرده که مانده است از اذان / دارد تکان می‌خورد اما کنار من ...»

- (۱) مضارع اخباری - ماضی نقلی - مضارع مستمر
(۲) ماضی مطلق - ماضی نقلی - مضارع اخباری
(۳) مضارع اخباری - ماضی ساده - مضارع التزامی
(۴) مضارع التزامی - ماضی نقلی - ماضی مطلق

۹- در کدام گزینه بن مضارع کمتری به کار رفته است؟

- (۱) گیاهان بدون پرس‌وجو راه خود را می‌یابند و می‌رویند و پرندگان پریدن را بی‌آموزگار می‌آموزند.
(۲) با ناله گفت: دلسوزی و گریه تنها دار و ندارش بود برای کاهش دردهای بی‌درمان او.
(۳) می‌گویند روزگاری با او نشست و برخاست داشت و سوز و گداز درون خود را با نکوهش‌های او پرورش می‌داد.
(۴) او می‌رود و پس از تکاپوی بسیار تصمیم می‌گیرد رها سازد پادشاه گرفتار را و بشوراند مردم را بر خودخواهی او.

۱۰- شمار جمله‌های کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) آن نیست که هست می‌نماید بگذار / آن هست که نیست می‌نماید بطلب
(۲) ای خدا نگذار کار من به من / و ر گذاری وای بر احوال من
(۳) ای که بر مرکب تازنده سواری هشدار / که خر خارکش مسکین در آب و گل است
(۴) مدحت کن و بستای کسی را که پیمبر / بستود و ثنا کرد و بدو داد همه کار

۱۱- نقش ضمیر «ت» در کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز / یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی»

- (۱) مرو به خانه ارباب بی‌مروت دهر / که گنج عافیت در سرای خویشتن است
(۲) باور مکن که من دست از دامنت بدارم / شمشیر نگسلاند پیوند مهربانان
(۳) هر صبح و شام قافله‌ای از دعای خیر / در صحبت شمال و صبا می‌فرستمت
(۴) پامال جور خویشنت سازد / آن را که دست گیری و بنوازی

۱۲- آرایه‌های ادبی کدام گزینه با بیت زیر تناسب و هماهنگی دارد؟

«پای چو در راه نهاد آن پسر / پویه همی‌کرد و درآمد به سر»

- (۱) دریغ است ایران که ویران شود / کنام پلنگان و شیران شود
(۲) تا نشود راز چو روز آشکار / تا نشویم از پدرش شرمسار
(۳) پایش از آن پویه درآمد ز دست / مهر دل و مهره پشتش شکست
(۴) هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سر غیب / باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور

۱۳- آرایه‌های ادبی شعر زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

«در پيله تا به کی بر خویشتن تنی / پرسید کرم را مرغ از فروتنی»

تا چند منزوی در کنج خلوتی / در بسته تا به کی در محبس تنی»

- (۱) تشبیه - مراعات نظیر - تشخیص
(۲) کنایه - تشبیه - تضاد
(۳) تشبیه - تضاد - کنایه
(۴) تشبیه - تضاد - کنایه

۱۴- با توجه به بیت تخلص، کدام بیت از اشعار شهریار می‌باشد؟

- (۱) شهریار چو دهم کلی ز دست / چون کنم بی آن چنان قصری نشست
(۲) سفر مپسند هرگز شهریار از مکتب حافظ / که سیر معنوی این جا و کنج خانقاه این جا
(۳) غم غریبی و غربت چو بر نمی‌تابم / به شهر خود روم و شهریار خود باشم
(۴) جامی چو آفتاب پر آتش بگیر زود / در کش به روی چو قمر شهریار ما

۱۵- مفهوم کدام بیت به حدیثی اشاره ندارد؟

- (۱) چنین گفت پیغمبر راست‌گوی / ز گهواره تا گور دانش بجوی
(۲) دوستی از من به من نزدیکتر / از رگ گردن به من نزدیکتر
(۳) چون که حب وطن ز ایمان است / ما یقیناً ز اهل ایمانیم
(۴) ببین حسن خود ای نادان ز تاب جان او تا دان / که مؤمن آینه مؤمن بود در وقت تنهایی

۱۶- متن زیر بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟

«آنچه در شناخت دوست و دشمن به ما یاری می‌رساند، مشورت با معلمان دلسوز و مربیان باتجربه است که ما را از دام و چاه آگاه می‌سازد»

- ۱) خوش بود گر محک تجربه آید به میان/ تا سیه‌روی شود هر که در او غش باشد
- ۲) کسی جان از آسیب دشمن ببرد/ که مر دوستان را به دشمن شمرد
- ۳) پیران سخن ز تجربه گویند گفتمت/ هان ای پسر که پیر شوی پند گوش کن
- ۴) مشورت ادراک و هشیاری دهد/ عقل‌ها مر عقل را یاری دهد

۱۷- پیام شعرخوانی «دوراندیشی» در کدام بیت نیامده است؟

- ۱) دوستی ابله بتر از دشمنی است/ او به هر حيله که دانی راندنی است
- ۲) دوستی با مردم دانا نکوست/ دشمن دانا به از نادان دوست
- ۳) دشمن اگر دوست شود چند بار/ صاحب عقلش نشمارد به دوست
- ۴) هر که اول بنگرد پایان کار/ اندر آخر او نگردهد شرمسار

۱۸- کدام گزینه هم‌سویی و ارتباط کمتری با متن زیر دارد؟

«سخن ناپرسیده مگوی و از گفتار خیره پرهیز کن. چون باز پرسند، جز راست مگوی. تا نخواهد کس را نصیحت مگوی. خاصه کسی که پند نشنود که او خود اوفتد. به غم مردمان شادی مکن. داد ده تا داد یابی.»

- ۱) همی پروریدش به ناز و به رنج/ بدو بود شاد و بدو داد گنج
- ۲) زنه‌ار مگو سخن به جز راست/ هر چند تو را در آن ضرر هاست
- ۳) از آن مرد دانا دهان دوخته است/ که بیند که شمع از زبان سوخته است
- ۴) از مکافات عمل غافل مشو/ گندم از گندم بروید جو ز جو

۱۹- مفهوم کدام گزینه با ضرب‌المثل روبه‌روی آن تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) در حبس و خلوت‌م تا وارهم به مرگ/ یا پر برآورم بهر پیردنی (نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود/ مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد)
- ۲) همی دانه و خوشه خروار شد/ ز آغاز هر خوشه خروار نیست (قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود)
- ۳) هر که در او جوهر دانایی است/ بر همه چیزیش توانایی است (توانا بود هر که دانا بود/ ز دانش دل پیر برنا بود)
- ۴) هم‌نشین تو از تو به باید/ تا تو را عقل و دین بیفزاید (کبوتر با کبوتر باز با باز/ کند هم‌جنس با هم‌جنس پرواز)

۲۰- مفهوم کدام عبارت به‌درستی بیان شده است؟

- ۱) هر یکی را آن چه به کار باید داد (خداوند به همه روزی می‌رساند)
- ۲) بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر را (بزرگی با دانش به دست می‌آید نه اصل و نسب)
- ۳) به هیچ وجه در آن حالت که اندر بودم، راضی نتوانستم بود (از شرایطی که داشتیم راضی نبودم)
- ۴) مادران دل به مهر فرزندان گرم و تپنده دارند (مادران مایه دلگرمی و مهربانی فرزندان هستند)

۲۱- کدام گزینه از نظر پیام و مفهوم با بقیه فرق دارد؟

- ۱) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم/ سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور
- ۲) غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ/ هرگز نکند در گران‌مایه به چنگ
- ۳) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید/ هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور
- ۴) در بیابان طلب گرچه ز هر سو خطری است/ می‌رود حافظ بی‌دل به تولای تو خوش

۲۲- کدام گزینه از عبارت زیر دریافت نمی‌شود؟

«اگر خواهی به درجه مورچه قناعت کنی، می‌باش؛ و اگر نه راحت داده‌اند تا در بستان معرفت حق تعالی تماشا کنی و بیرون آیی.»

- ۱) اختیار داشتن انسان
- ۲) میل به کمال داشتن
- ۳) توانا بودن آدمی
- ۴) قانع بودن بنده

۲۳- مفهوم کدام گزینه درست است؟

- ۱) ناگهان تکبیر پر وا کرد (ندای الله اکبر شک و ترس در دل دشمن ایجاد کرد)
- ۲) چشم در چشمان دشمن کرد (به دشمنان خیره نگاه کرد)
- ۳) کودک ما بغض خود را خورد (حسین فهمیده خشمگین شد)
- ۴) از کمند آرزوها رست (ریسمان آرزوها را از هم گسست)

۲۴- کدام گزینه دربرگیرنده مفهوم عبارت « نه مرد به عمل بزرگ و شریف گردد، بلکه عمل به مرد بزرگ و شریف گردد.» است؟

- ۱) بزرگی انسان با رفتار و شغل او تناسب دارد.
- ۲) مرد بزرگ با کارهای مهم ارزش و منزلت می‌یابد.
- ۳) شرافت و بزرگی هرکس را از کارهایش می‌توان فهمید.
- ۴) اگر انسان بزرگ باشد در کارش ارزش و منزلت دیده می‌شود.

۲۵- کدام گزینه به مفهوم شعر زیر اشاره می‌کند؟

«مهتری گر به کام شیر در است / شو خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی»

- ۱) انسان برای رسیدن به هدف (بزرگی، مقام و...) تلاش می‌کند. حتی لازم باشد جان را هم فدا می‌کند.
- ۲) افراد بزرگ هدف و برنامه دارند و در برابر مرگ هم تسلیم نشده، ایستادگی کرده‌اند.
- ۳) جاه و مقام را آسان به دست نمی‌آوری، مانند شیر شجاع باش و بجنگ اگر می‌خواهی موفق باشی.
- ۴) انسان‌های شجاع شایستگی رسیدن به هر مقامی را دارند و مرگ در نظر آنان پیروزی است.

۲۶- مفهوم کدام بیت با بیت‌های دیگر تفاوت دارد؟

- ۱) خبرت هست که مرغان سحر می‌گویند / آخر ای خفته سر از خواب جهالت بردار
- ۲) بر شاخ هنر چگونه خوری / تو که کارت همیشه خواب و خور است
- ۳) نسزد زندگی و بی خبری / مرده است آن که چون تو بی خبر است
- ۴) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار

۲۷- خوانش واژه «ملک» در کدام گزینه با متن زیر یکسان نیست؟

«و مثل تو چون مورچه‌ای است که در قصر ملکی سوراخی دارد و از جمال صورت قصر و بسیاری غلامان هیچ خبر ندارد»

- ۱) ملک باید که اندر رزمگه لشکرشکن باشد / ملک باید که اندر بزمگه گوهرفشان باشد
- ۲) تا ملک این است و چنین روزگار / زین ده ویران دهمت صد هزار
- ۳) ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست
- ۴) شاه در کشور و ملک در شهر / هر یکی دارد از حکومت بهر

۲۸- کدام گزینه از ویژگی‌های نوشته ادبی است؟

- ۱) واژه‌ها در معنای خود به کار می‌روند.
- ۲) با هدف آگاهی دادن نوشته می‌شود.
- ۳) دور از اغراق و به واقعیت نزدیک است.
- ۴) احساسات و عواطف خواننده را برمی‌انگیزد.

۲۹- کدام گزینه به ویرایش نیاز دارد؟

- ۱) از جای تهمت‌زده پرهیز و از یار بداندیش بگریز.
- ۲) مردم علیه نظام زور و استبداد متحد شدند.
- ۳) او به خانه برگشته، تمام ماجرا را پرسیده بود.
- ۴) اخوان ثالث در بین مردم محبوبیت خاصی پیدا کرد.

۳۰- در عبارت زیر کدام یک از راه‌های پرورش ذهن دریافت نمی‌شود؟

«آسمان صاف صبح از پس نرمة باران شبانه، هوای گرگ و میش، هوای گنگ سحرگاه، طنین کفش‌ها بر سنگ‌فرش خیابان، بوی نم دیوارهای کاهگلی، درهای بسته، دکان‌های بسته، ... آهنگ تکبیر از پناه دیوار، خلوت راسته خیابان بی‌هق، عبور مردی در پالتوی سیاه رو به حمام صدای پا، صدای سرفه، صدای ذکر ...» (کلیدر، محمود دولت‌آبادی)

- ۱) نگاه کنیم و بنویسیم
- ۲) ببینیم و بنویسیم
- ۳) افکار و گفتارمان را بنویسیم
- ۴) ببوییم و بچشیم و بنویسیم

شماره سوال	سطح سوالات	موضوع سوال	شماره صفحات کتاب	گزینه پاسخ
۱	درک و فهم	معنی واژگان	۳۰	۴
۲	درک و فهم	معنی واژگان	۴۸	۲
۳	درک و فهم	هم خانواده	۶۱	۲
۴	درک و فهم	املا	۲۹	۴
۵	کاربرد	املا	۴۹	۳
۶	درک و فهم	تاریخ ادبیات	۸۷	۴
۷	درک و فهم	تاریخ ادبیات	۹	۱
۸	کاربرد	دانش زبانی	۷۶	۱
۹	کاربرد	دانش زبانی	۵۲	۳
۱۰	کاربرد	دانش زبانی	آموخته های گذشته	۴
۱۱	کاربرد	دانش زبانی	۵۴	۳
۱۲	کاربرد	دانش ادبی	۶۸	۱
۱۳	کاربرد	دانش ادبی	۲۲	۱
۱۴	کاربرد	دانش ادبی	۵۹	۲
۱۵	دانش	درک مطلب	۲۷	۲
۱۶	درک و فهم	درک متن	۳۰	۴
۱۷	درک و فهم	درک متن	۶۸	۳
۱۸	تجزیه و تحلیل	قربان معنایی	۴۸	۱
۱۹	تجزیه و تحلیل	درک متن	۳۲	۴
۲۰	درک و فهم	درک متن	۴۸	۳
۲۱	تجزیه و تحلیل	قربان معنایی	۵۸	۳
۲۲	درک و فهم	درک متن	۱۹	۴
۲۳	تجزیه و تحلیل	درک مطلب	۷۹	۲
۲۴	تجزیه و تحلیل	درک متن	۸۶	۴
۲۵	تجزیه و تحلیل	درک متن	۵۵	۱
۲۶	درک و فهم	قربان معنایی	۱۳	۲
۲۷	کاربرد	خوانش (پرسش ترکیبی)	۱۹	۳
۲۸	درک و فهم	مهارت های نوشتاری	۳۸	۴
۲۹	کاربرد	مهارت های نوشتاری	۳۳	۱
۳۰	کاربرد	مهارت های نوشتاری	۱۶	۳